

Meno:

Priezvisko:

Certifikačný test zo slovenského jazyka a literatúry

**Celoslovenské testovanie
žiakov 9. ročníka ZŠ**

T 9-2011

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry. Test obsahuje ukážky a 20 testových úloh. Každá správna odpoveď bude hodnotená 1 bodom. Hodnotenú budú len odpovede správne zapísané v odpovedovom hárku k testu.

Každú ukážku si pozorne prečítajte. Na vypracovanie testu máte určený čas 50 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

Testová forma: A

Kontrolné číslo: 1360

Vyhlásenie o autorstve

Toto dielo a jeho obsah (vrátane grafickej úpravy a usporiadania) je chránené autorským právom podľa zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov.

Nositeľom majetkových práv k autorskému dielu je Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, ktorý je oprávnený vykonávať tie majetkové práva k dielu, ktoré sú vyhradené.

Na každé použitie tohto diela, najmä na vyhotovenie jeho rozmnoženiny, verejné prezentovanie a rozširovanie originálu diela alebo jeho rozmnoženiny predajom alebo inou formou prevodu vlastníckeho práva a spracovanie diela je potrebný písomný súhlas NÚCEM-u.

Akékoľvek použitie diela bez súhlasu NÚCEM-u môže mať za následok postihnutie občianskoprávnou alebo trestoprávnou cestou, vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nositeľovi majetkových práv alebo autorovi v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a Trestného zákona, prípadne uplatnenie iných práv NÚCEM-u vyplývajúcich mu z autorského zákona a iných právnych predpisov.

Ukážka 1

21. 1. '11 10.55

Práve sme si vypočuli príhovor riaditeľa. Oznamoval nám, že 7. februára bude v škole veľký ples, pretože škola oslavuje 35. výročie vzniku. Podľa mňa nám odpadne vyučko. Super!!!

Každý má prísť v kostýme postavy alebo obdobia, ktoré má najradšej. Uf! Za čo pôjdem?

A navyše – máme so sebou vziať aj dákeho spoločníka. Nemusí byť z našej školy. Tu teda vážne pohorím! Všetky baby si vezmú svojich chalanov a ja budem sama! Kto by mi mohol robiť spoločnosť? Patrik? To bude ťažké. Mať by ma rovno zavraždila, Erika by ma vyfackala a bohvie, kto by mi ešte čo urobil. Takže nič. Lukáš? Ten by ma uslintal na smrť. Alebo by sme sa šťavnato pohádali. A Simona by ma ukameňovala. Žeby Rišo? Možno by som sa mohla opýtať. Alebo... Belko? Ved' aj to je spoločník, či nie? Už teraz si viem živo predstaviť, ako na mňa všetci zízajú, osvetľujú ma reflektory a som stredobodom pozornosti (ak by ma s tým psom rovno nevyhodili)...

Najlepšie bude, keď zostanem sama.

(Zuzka Šulajová – upravené)

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 01 – 05.

01. S kým by sa hrdinka príbehu na plese poškriepila?

- A** s Patrikom
- B** s Lukášom
- C** s Erikou
- D** s Rišom

02. Ktorý slohový postup je použitý v ukážke?

- A** výkladový
- B** informačný
- C** opisný
- D** rozprávací

03. V ktorej z možností sa nachádza metafora?

- A** tu vážne pohorím
- B** vziať so sebou spoločníka
- C** na mňa všetci zízajú
- D** osvetľujú ma reflektory

04. Aký literárny žáner predstavuje ukážka?

- A** novelu
- B** reportáž
- C** poviedku
- D** denník

05. V ktorom zo slovných spojení z ukážky nedochádza k spodobovaniu?

- A** práve sme si vypočuli
- B** veď aj to je spoločník
- C** vyučko nám odpadne
- D** teraz si viem predstaviť

Ukážka 2

VÝROBA PAPIERA V SÚČASNOSTI

Drevené triesky sa dajú variť spolu s hydroxidom sodným alebo inými chemikáliami. Tie zmäknú a postupne sa zmenia na dlhé nitkovité vlákna. Takáto kašovitá hmota sa rozprestrie po dopravnom páse, prefúkne sa vzduchom, zovrie sa medzi valce a nakoniec sa zmení na suchý papier.

Postup výroby papiera (nie je v chronologickom poradí):

- Rozklepaním kašovitej hmoty sa porušia vlákna. Tie sa potom ľahko posplietajú.
- Odstráni sa kôra z kmeňov stromov.
- Na vyhrievacích pásoch sa papier vysuší, vlákna sa pevne zlisujú, vznikne súvislá plocha.
- Drevo sa zomelie na triesky.
- Hotový papier sa navíja na kotúče a cievky.
- Pridá sa voda, chemikálie a drevené triesky sa rozvaria na kašovitú hmotu.
- Kašovitá hmota sa čistí a bieli.
- Kašovitá hmota sa suší na jemných sieťovitých pásoch.

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 06 – 10.

06. Ktorý krok z ukážky musí byť pri výrobe papiera predposledný?

- A** Kašovitá hmota sa suší na jemných sieťovitých pásoch.
- B** Kašovitá hmota sa čistí a bieli.
- C** Na vyhrievacích pásoch sa papier vysuší, vlákna sa pevne zlisujú, vznikne súvislá plocha.
- D** Rozklepaním kašovitej hmoty sa porušia vlákna. Tie sa potom ľahko posplietajú.

07. Ktorý slohový útvar je použitý v ukážke?

- A** dynamický opis
- B** statický opis
- C** prednáška
- D** výklad

08. Ktoré zo slov vzniklo odlišným slovotvorným postupom ako zvyšné tri?

- A** drevený
- B** kašovitá
- C** chemikália
- D** hydroxid

09. V ktorej z možností je správne určené podčiarknuté sloveso v ukážke?

- A** budúci čas, trpný rod, dokonavý vid
- B** prítomný čas, trpný rod, dokonavý vid
- C** prítomný čas, činný rod, nedokonavý vid
- D** budúci čas, činný rod, nedokonavý vid

10. Ktorý vetný člen chýba v prvých dvoch vetách textu ukážky?

- A** postupne rozvíjajúci prívlastok
- B** viacnásobný predmet
- C** viacnásobný prívlastok
- D** predmet v akuzatíve

11. Ktorými vetami sa začína a končí príbeh?

1. *Pracujete u nás už dosť dlho.*
2. *Šéf jej preto istého dňa povedal milú správu.*
3. *A v práci si počínate veľmi dobre.*
4. *Bez akýchkoľvek pripomienok holila bradu, ba i niekoľkodňové strnisko.*
5. *A tak žiletka ostrí šéfove ceruzky.*
6. *Žiletka si roky-rokúce poctivo a svedomito plnila svoje povinnosti.*
7. *Patrí vám preto povýšenie.*

(Julian Mikolajczak: Veľmi krátke bájky – upravené)

- A** 2. a 4.
- B** 6. a 7.
- C** 1. a 5.
- D** 6. a 5.

12. Ktoré slová treba doplniť na chýbajúce miesta vo vete?

To už závisí ■■■■■, či sa zúčastníš ■■■■■ žiackeho parlamentu.

- A** od teba, na schôdzi
- B** na tebe, schôdze
- C** od teba, schôdzi
- D** na tebe, na schôdzi

13. Ktorý výrok je napísaný bez pravopisnej chyby?

- A** Ľudia zabudnú čo ste povedali, urobili, ale nezabudnú, ako sa vedľa Vás cítili.
- B** Nikdy nie sme taký chudobní, že by sme nemohli poskytnúť pomoc bližnému.
- C** Naozajstnej múdrosti predchádza spoznanie vlastnej nevedomosti.
- D** Keď sa slnko kultúry chýli k západu, vtedy aj trpazlíci vrhajú dlhý tieň.

14. Aká je melódia viet v nasledujúcom rozhovore?

Martin: „Počula si už o tom?“

Alenka: „Čo máš na mysli?“

Martin: „Práve som dočítal článok v novinách.“

Alenka: „Porozprávajme sa o tom!“

- A** klesavá, stúpavá, klesavá, klesavá
- B** stúpavá, klesavá, klesavá, stúpavá
- C** klesavá, stúpavá, stúpavá, stúpavá
- D** stúpavá, klesavá, klesavá, klesavá

15. Ktorú dvojicu slovných spojení možno správne doplniť na vynechané miesta v nasledujúcom novinovom článku?

Alkohol a rakovina

Alkohol je silný karcinogén. Spôsobuje 30 percent rakoviny u mužov a 41 percent rakoviny u žien. Najmä rakovinu tráviaceho ústrojenstva od úst, cez pažerák, pečeň, pankreas až po hrubé črevo, ale aj rakovinu prsníkov u žien. Riziko vzniku rakoviny stúpa už od jedného pohárika denne a prejaví sa po 2 až 15 rokoch pitia. No až po 15 rokoch zdržanlivosti [] vzniku rakoviny na úroveň [] .

(Zdroj: internet)

- A** sa zmierni riziko, úplného nefajčiara
- B** stúpne nebezpečenstvo, malého dieťaťa
- C** klesne riziko, celoživotného abstinenta
- D** sa zvýši hrozba, silného alkoholika

16. Ktoré tvrdenie o nasledujúcej ukážke nie je správne?

Továrenský komín

Cha-cha! Oblaky! Také franforce, také páperie! To sa radšej pozrite na môj dym: aký je hustý a temný!

A koľko ho je! Krájať by sa mohol! Kamoško, tomu ja hovorím oblaky!

(Karel Čapek)

- A** Nachádza sa v nej alegória.
- B** Obsahuje ponaučenie.
- C** V ukážke je skrytá irónia.
- D** Ide o satirickú ukážku.

17. Ktorú dvojicu číselníkov treba doplniť na zakryté miesta, aby bola veta napísaná správne?

Všetci neboli rovnakí, ■■■■■ boli zaťatejší, ďalší ústupčivejší, a to i napriek tomu, že sa prezentácia opakovala ■■■■■ .

- A** jedni, päť ráz
- B** jedni, päť razy
- C** jedny, päť ráz
- D** jedny, päťráz

18. V ktorej z možností sú chýbajúce písmená uvedené v správnom poradí?

Dedko zomrel vo svojich osemdesiat_ch rokoch, ale ešte v sedemdesiat_ch vystúpil na __ysy. No v deväťdesiat_ch rokoch dvadsiateho storočia boli dravé __ysy v Tatrách už zriedkavosťou.

- A** y, i, r, i, R
- B** i, i, R, y, r
- C** y, y, R, i, r
- D** i, y, r, y, R

19. Ktorá ľudová múdrosť vystihuje myšlienku o prispôbovaní sa spoločenskej situácii?

- A** Ako chodí starý rak, i mladý sa učí tak.
- B** Ako mamky spievajú, tak aj mladé čvirikajú.
- C** Ako si ustelieš, tak budeš spať.
- D** Ako vietor duje, tak plachty obracajú.

20. Cieľom vecnej literatúry je

- A** podať svoje subjektívne stanovisko.
- B** presne poskytnúť určitú informáciu.
- C** sprostredkovať umelecký zážitok.
- D** pobaviť, rozveseliť, rozosmiať čitateľa.

KONIEC TESTU